

TARVISIVM.

TARVISIVM, vrbs clarissima Marchiæ Taruifinæ, Gothicis celebrata historijs, quibus traditur, Totilæ patrem Veronæ Taruifinjque imperium tenenter huius vrbis situ captum, in ea domicilum ac sedem habuisse, filiumq; Totilam, qui postea regnū Ostrogothorum adeptus est, hic in lucem editū, educatumque. Deletare Gothicā Longobardorū Regem Alboynū, cum in Italiam venisset, Aquileia cum cæteris huius regionis vribus in potestatem redacta, quoniam non tam citð, vt i volebat, Taruifinorū Legati ad imperia suscipienda occurrerant; vrbem diripere, & vastare incendio decreuisse traditur sed vietum veneratione Felicis vrbis Episcopi, mitigato sic barbarico furore, veniam, & pacem concessisse. Deinde sedem hic Longobardi posuere Marchionum, vnde regionis vniuersæ nomen Taruifinæ Marchiæ profluxit. Postea Taruifin Opitergiumque ab Rotare Longobardorum Reges subuersum, scribit Paulus Diaconus. Fratere Longobardica, quemadmodum Italæ ciuitates reliquæ, sic etiam hæc in Imperatorū & Italæ Regum ditionem concessit: dein autem in saeuissimi tyranni Aetiolini potestatem venit, inde in Richardi Caminatis, quem opibus ac potētia plurimum hac regione pollentem, vrbis Procuratorem ab Henrico vi. Imper, auctoritatem sibi summi Imperij reseruante constitutum, perhibet Merula; sed dominatu occupato, tanquam iustum principem, arbitrio suo cuncta gessisse. Bello etiam, cum Aquilerensi Patriarcha dimicasse, Candidus, & maseus memorię prodiderunt. Sequentibus seculis Taruifinorum potiti Carrarienses, Scaligeri, postremoque Veneti Anno à C. N. M. CCC. LXXXVIII. nempe, per conditiones pacis, que tum inter Ioannē Galeatium Vicecomitem primum Mediolani Ducem Venetosque, & Mastinum Scaligerum facta est, Exin itaque fidem Veneti nominis vrbis hæc mirificè coluit, etiam ijs summis temporibus Ripaltanæ cladis: quamuis enim tum omnes propemodum vrbes & opida continentis è Venetorum ditione Princeps aliorum imperia capesserent, hæc tamen nunquam pristinum mutauit. Percusso quidem insigni calamitate Venetorum, hostiumque mirabili fœlicitate Taruifinos, quia militum præsidia habebant, nulla, nec etiam auxiliorum spes videbatur, consilium fecisse, dedendi se se Maximiliano Cæsari, si fortuna prorsus vrgeret, cæterum post alia deinde multa consilia spiritus ac fiduciam resumpsisse, potiusq; suprema omnia statuisse pati, quam imperium mutare. Interea vero Venetorum auxilijs summo cum gaudio acceptis, ita diligenter vrbē permunitareque frumentaria instructa, pristino se in statu conseruasse, tum Andreas Mocenicus in historia sua, tum Leander in Ephemeridibus latinis prescriperunt. Vrbs est Taruifinum rebus ad usum humanū vtilibus, imprimis affluens, copia namque frumenti, vini, cæterarumque frugum, & pecuaria re maxime abundat. Triti, cum agricarius candidissimum reddit panem, summaq; vino nobilitas. In vrbē, praeter amnum Silem, quo perluitur, fontium scatæ bræ permultæ, claris aquis, & tam aspectu iucundis, quam potu admodum suauibus emicant; ædificia quoque splendida quamplurima sunt, gens per honesta, lautaque, sublimibus & viuidisingenijs, tam ad literarum disciplinas, quam opes quærendas, aliaque luculenta studiorum genera promptissimis.

A QVA PENDENS.

QVAPENDENS olim Aquula, à Ptolemeo designatum Volaterranus existimat, Plinius testimonio nitens, qui Aquafenses, cognomine Taurenos (non tamen, vt Volaterranus legit Aquafenses) memorat, Opidum est oblongum in monte positum, via, quæ sena Romam dicit, inter lacum Vulsinensem, & amnum Prilam, siue Paliam, quila pideo ponte sex fornicum transmittendus est. Inde alias pons, quem nominant Cintinum, à quo proximæ vicis appellations sunt sortitæ.